

Nr 76

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående överlåtelse av viss staten tillhörig fast egendom m. m., given Stockholms slott den 29 mars 1968.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro,

enligt Dess nådiga beslut:

BERTIL

Sven Andersson

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen begärs riksdagens godkännande av överlåtelse till ett industriföretag av en staten tillhörig bergrumsanläggning jämte vissa byggnader och markområden samt överlåtelse till Bodens stad av ett staten tillhörigt vattenverk i Boden.

Vidare begärs riksdagens bemyndigande att till Västerås stad överlåta till flygförvaltningens verkstadsskola i Västerås hörande byggnader, mark m. m.

*Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den
29-mars 1968.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, JOHANSSON, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, MOBERG.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Andersson, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *överlåtelse av viss staten tillhörig fast egendom m. m.* och anför.

Fortifikationsförvaltningen har i särskilda framställningar hemställt om godkännande av vissa överlåtelser av fast egendom m. m. Överlåtelserna avser dels en bergrumsanläggning jämte vissa byggnader m. m., dels ett vattenverk i Boden.

Jag vill vidare anmäla fråga om överlåtelse till Västerås stad av flygförvaltningens verkstadsskolas lokaler m. m. i Västerås.

1. Överlåtelse av en bergrumsanläggning m. m.

Fortifikationsförvaltningen har hemställt, att en staten tillhörig bergrumsanläggning jämte vissa byggnader och markområden överläts till ett industriföretag, i det följande benämnt bolaget.

Bergrumsanläggningen med tillhörande tre s.k. verkstadslador jämte tre uthus ingår i bolagets fabriks-etablissemang och används för bolagets verksamhet. Anläggningarna är belägna delvis på staten tillhörig mark och delvis inom bolagets industriområde. Anläggningarna och den staten tillhöriga marken är redovisad i befästningars delfond av försvarets fastighetsfond. Det bokförda värdet på anläggningarna uppgår till 9 384 038: 84 kr., varav oavskrivet per den 30 juni 1967 återstår 2 346 521: 07 kr. Det bokförda värdet på statens mark uppgår till 28 561: 16 kr. Enligt överenskommelse svarar bolaget för vården och förvaltningen av anläggningarna, medan staten genom fortifikationsförvaltningen bekostar sådana underhålls- och istandsättningsarbeten som normalt åligger fastighetsägare. På grund av berganläggningens ålder och eftersom installationerna i anläggningen är hårt belastade har underhållskostnaderna undan för un-

dan ökat och överstiger numera väsentligt de belopp som står till förfogande i form av procentberäknade underhållsmedel.

Fortifikationsförvaltningen har funnit det vara förmånligast för staten att till bolaget överlåta samtliga anläggningar. Efter samråd med överbefälhavaren och chefen för flygvapnet har fortifikationsförvaltningen och flygförvaltningen träffat avtal med bolaget — under förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande — om överlåtelse till bolaget av bergrumsanläggningen och verkstadsladorna med tillhörande uthus samt de delar av den för anläggningarna ianspråktaga marken, som tillhör staten. Till grund för beräkningen av köpeskillingen har lagts anläggningarnas och markens bokförda nettovärde per den 30 juni 1967, eller (2 346 521:07 + 28 561:16) 2 375 082:23 kr. Det belopp bolaget skall betala motsvarar detta värde minskat med av staten enligt plan tillämpade avskrivningsbelopp för tiden fr. o. m. den 1 juli 1967 fram till dagen för bolagets tillträde. I försäljningen ingår även viss brandskyddsmateriel, för vilken bolaget skall erlægga en köpeskillning av 1 000 kr. Enligt avtalet äger bolaget rätt att under en tid av 15 år avskryva köpeskillingen och räkna in avskrivningsbeloppen i bolagets produktionskostnader för statens räkning.

Riksrevisionsverket har i yttrande tillstyrkt den föreslagna överlåtelsen.

2. Överlåtelse av Bodens garnisons vattenverk

Fortifikationsförvaltningen har hemställt, att Bodens garnisons vattenverk i Boden överlåts till Bodens stad.

Bodens garnisons nuvarande vattenverk med tillhörande ledningar färdigställdes år 1945. Anläggningen är redovisad i kasernbyggnaders delfond av försvarets fastighetsfond med ett bokfört anläggningsvärde av 803 880 kr., varav oavskrivet återstod 231 115 kr. per den 30 juni 1967. Anläggningen är insprängd i berg.

Garnisonens vattenverk svarar för vattenförsörjningen för såväl garnisonen som Bodens stad. Vattenleveranserna till staden skedde fram till april 1957 enligt ett tidigare träffat avtal. Detta avtal upphörde att gälla vid nämnda tidpunkt efter uppsägning från statens sida för att få till stånd en reglering av vattenpriset. Förhandlingar mellan staden och fortifikationsförvaltningen om vattenpriset har dock inte lett till någon överenskommelse. F. n. levereras vatten till staden mot ett interimspris, vilket är avsett att täcka även vattenverkets kapitalkostnader.

Den sammanlagda vattenförbrukningen vid vattenverket uppgick redan år 1963 till sådan storlek att en utbyggnad av vattenverket bedömts vara ofrånkomlig. Stadens andel av förbrukningen uppgick vid denna tid till 86 %. En utbyggnad av vattenverket enligt det billigaste alternativet har beräknats dra en kostnad av storleksordningen 3,5 milj. kr. Eftersom en

utbyggnad uteslutande är motiverad av stadens stigande vattenbehov, har fortifikationsförvaltningen ansett att staden bör inträda som huvudman för vattenförsörjningen och därvid överta garnisonens vattenverk. Förvaltningen har tagit upp förhandlingar med staden härom. Dessa förhandlingar har lett till ett avtal mellan förvaltningen och stadens drätselkammare, dagtecknat den 23 maj och den 11 september 1967. Avtalet är träffat under förbehåll av Kungl. Maj:ts och stadsfullmäktiges i Boden godkännande. Enligt avtalet överlåter staten till staden garnisonens vattenverk jämte till detta hörande högreservoar, råvattenpumpstation och vissa ledningar med rätt för staden att bibehålla dessa anläggningar på statens mark. Det bergrum i vilket vattenverket är inrymt ingår inte i överlåtelsen men upplåts enligt avtalet till staden så länge det behövs för vattenverkets drift. Staten upplåter vidare till staden en provisorisk råvattenpumpstation, del av en äldre vattenverksbyggnad, vissa för vattenverkets och pumpstationernas drift erforderliga ledningar m. m. I ersättning för de överlåtna anläggningarna och för de upplåtna nyttjanderätterna betalar staden 500 000 kr. Staden åtar sig att leverera vatten till garnisonen till ett pris, som skall beräknas efter stadens självkostnader för gemensamt utnyttjade anläggningar och i vilket skall ingå ersättning för ränta och amortering på den del av anläggningskapitalet som inte täcks av eventuella statsbidrag. Vidare skall i priset ingå ersättning för underhåll och drift av anläggningarna samt för administrationskostnader. Staden förbinder sig att överta personalen vid vattenverket och erbjuda vederbörande fast anställning med minst samma förmåner som f. n.

Stadsfullmäktige i Boden har godkänt det träffade avtalet.

Riksrevisionsverket har i yttrande anfört att det i princip är mest ändamålsenligt att äganderätten till vattenverket och därmed också ansvaret för vattenförsörjningen övergår till Bodens stad. Med hänsyn härtill och till omständigheterna i övrigt vill verket inte motsätta sig försäljningen av vattenverket m. m. till staden på överenskomna villkor.

Departementschefen

Fortifikationsförvaltningen föreslår överlåtelse till ett industriföretag av en bergrumsanläggning jämte vissa byggnader och markområden i anslutning till anläggningen. De till försäljning föreslagna objekten utnyttjas redan i nuläget helt för verksamheten vid företaget. Statens kostnader för underhålls- och istandsättningsarbeten i främst bergrumsanläggningen är höga. Jag anser därför i likhet med fortifikationsförvaltningen att det är förmånligast för staten att till företaget överlåta anläggningarna och marken mot en köpeskilling som motsvarar anläggningarnas och markens bokförda nettovärde. Jag tillstyrker därför den föreslagna försäljningen och föreslår att Kungl. Maj:t inhämtar riksdagens medgivande

till försäljningen av ifrågavarande fasta egendom. — Ärendet är av sådan natur att närmare redogörelse inte bör lämnas till statsrådsprotokollet. Ytterligare upplysningar torde få inhämtas av de handlingar som kommer att tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

Den av fortifikationsförvaltningen föreslagna försäljningen till Bodens stad av Bodens garnisons vattenverk anser jag, i likhet med riksrevisionsverket, böra komma till stånd. Därigenom kan staden, som är den ojämförligt största förbrukaren av vatten i kommunen, inträda som huvudman för vattenförsörjningen och överta ansvaret för vattenleveranserna till såväl garnisonen som de enskilda förbrukarna i staden.

Vid anmälan i prop. 1968:109 av fråga om omorganisation av utbildningen av flygmekaniker anförde jag (s. 21) att vid genomförande av den föreslagna utbildningen flygförvaltningens verkstadsskola i Västerås borde utgå ur flygförvaltningens organisation och i sin helhet överlåtas till den lokala skolmyndigheten. Jag förklarade mig ha för avsikt att senare återkomma med förslag härom. Som förutsättning för en överlåtelse av skolan uppställde jag att f. n. vid skolan anställd personal bereddes fortsatt sysselsättning genom skolmyndighetens försorg.

Verkstadsskolan i Västerås består av två f. d. flygplanförråd, av vilka det ena ombyggt för undervisningsändamål och det andra används som förråd för skolan. Byggnaderna är uppförda på staten tillhöriga stadsägorna nr 891 S, 891 R och 891 T i Västerås med en sammanlagd areal av ca 27 350 m². Byggnaderna och marken är redovisade i kasernbyggnaders delfond av försvarets fastighetsfond. Byggnaderna har ett bokfört värde av sammanlagt 810 000 kr., varav oavskrivet per den 30 juni 1968 kommer att återstå 227 162:50 kr. Det bokförda värdet på marken, som ingår i en större redovisningsenhet, uppskattas av fortifikationsförvaltningen till 6 850 kr. Taxeringsvärdet på fastigheterna uppgår till sammanlagt 650 000 kr. I byggnaderna finns ett antal för undervisningen nödvändiga maskiner, inventarier m. m.

På mitt uppdrag har representanter för försvarsdepartementet, fortifikationsförvaltningen och flygförvaltningen tagit upp preliminära förhandlingar med Västerås stad om villkoren för en överlåtelse till staden av skolan. Det har härvid förutsatts att överlåtelsen skulle omfatta inte bara byggnader och mark utan även alla för undervisningens fortsatta drivande nödvändiga maskiner, materiel m. m. Vid dessa förhandlingar har det framkommit att man från stadens sida är beredd att garantera fortsatt sysselsättning för den f. n. vid skolan anställda personalen men att man inte utan närmare utredningar och överväganden ville uttala sig om vilka ekonomiska åtaganden i övrigt staden kunde binda sig för i samband med ett övertagande av skolan.

Riksdagens bemyndigande bör nu utverkas att — om riksdagen inte

har något att erinra mot den föreslagna omläggningen av flygmekanikerutbildningen — till Västerås stad överlåta den till verkstadsskolan hörande fasta egendomen mot ersättning som Kungl. Maj:t kan finna skälig med hänsyn till bl. a. stadens åtagande beträffande den fortsatta sysselsättningen av personalen vid skolan och de ekonomiska förpliktelser som skolans inordnande i det allmänna skolväsendet medför för staden.

Under hänvisning till det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att

a) medge att den i avtalet mellan fortifikationsförvaltningen och flygförvaltningen, på ena, samt ett industriföretag, på andra sidan, upptagna fasta egendomen m. m. får överlåtas till företaget på de i avtalet angivna villkoren,

b) medge att Bodens garnisons vattenverk i Boden med tillhörande ledningar m. m. får överlåtas till staden på de villkor som angetts i det rörande överlåtelsen träffade avtalet,

c) bemyndiga Kungl. Maj:t att med Västerås stad sluta avtal om att till staden överlåta den till flygförvaltningens verkstadsskola i Västerås hörande fasta egendomen.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten